

การขอรับบำเหน็จดำรงชีพ และบำเหน็จดำรงชีพข้าราชการบำนาญ

๑. คำจำกัดความ (Definition)

“บำเหน็จดำรงชีพ” หมายความว่า การนำบำเหน็จตกทอดจำนวน ๑๕ เท่าของบำนาญรายเดือน มาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญปกติ และหรือบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ในขณะที่ยังมีชีวิต เพื่อช่วยเหลือและบรรเทา ความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญในการดำรงชีพให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

“ผู้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพ” หมายความว่า

(๑) เป็นผู้รับบำนาญที่พ้นจากราชการ เพราะเกษียณอายุประจำปีหรือตามโครงการเกษียณก่อนอายุ กำหนดลาออกจากราชการ

(๒) ได้รับบำนาญปกติ และหรือบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ

(๓) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งออกจากราชการ หรือผู้รับบำนาญที่มีกรณี หรือต้องหาว่ากระทำความผิด วินัยหรืออาญาก่อนออกจากราชการ แต่กรณีหรือคดียังไม่ถึงที่สุด (แม้จะได้ทำสัญญาการค้ำประกันเพื่อขอรับ บำนาญปกติไว้แล้วก็ตาม)

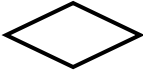
“อัตราการจ่ายบำเหน็จดำรงชีพ” บำเหน็จดำรงชีพให้จ่ายในอัตราสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือน ที่ได้รับแต่ไม่เกินห้าแสนบาท โดยให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ตามวิธีการ ดังนี้

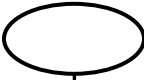
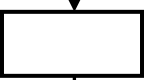
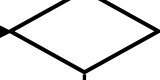
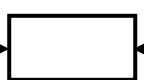
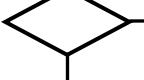
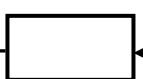
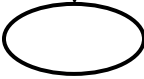
(๑) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกสิบห้าปี ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไปแต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่ เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท แต่ถ้าผู้รับบำนาญนั้นได้ใช้สิทธิตาม (๑) ไปแล้ว ให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินส่วนที่ ยังไม่ครบตามสิทธิของผู้นั้น แต่รวมกันแล้วไม่เกินสี่แสนบาท

(๓) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดสิบปีขึ้นไป ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินห้าแสนบาท แต่ ถ้าผู้รับบำนาญนั้นได้ใช้สิทธิตาม (๑) หรือ (๒) ไปแล้ว ให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินส่วนที่ยังไม่ครบสิทธิ ของผู้นั้น แต่รวมกันแล้วไม่เกินห้าแสนบาท

๒.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)

				
จุดเริ่มต้น / สิ้นสุด	ขั้นตอน / กิจกรรม	จุดตัดสินใจ	การเชื่อมต่อ	ทิศทางการไหล

ลำดับ	ขั้นตอน	กองการเจ้าหน้าที่	กรมอนามัย	หน่วยงานในสังกัด	กรมบัญชีกลาง/คลังเขต
๑.	รับเรื่องจากผู้รับบำนาญ				
๒.	ตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำแบบขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม (แบบ ๕๓๑๖)				
๓.	เสนออธิบดีพิจารณาลงนาม				
๔.	จัดส่งเอกสารไปยังกรมบัญชีกลาง/คลังเขตและบันทึกข้อมูลลงในระบบ e-pension				
๕.	กรมบัญชีกลาง/คลังเขต ตรวจสอบความถูกต้อง อนุมัติการส่งจ่าย				
๖.	พิมพ์หนังสือส่งจ่าย				
๗.	ส่งเก็บเรื่อง				

๓. รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน (Procession)

ขั้นตอน	กิจกรรม	หลักฐาน	ระยะเวลา การดำเนินการ
๑. รับเรื่องจากผู้รับบำนาญ	- รับเรื่องขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการขอรับเงินฯ - การจัดทำข้อมูลคำนวณสิทธิบำเหน็จดำรงชีพ (บตช.) ในระบบบำเหน็จบำนาญ (e-pension) ให้ผู้รับบำนาญ กรณีขอรับบำเหน็จดำรงชีพสำหรับผู้รับบำนาญที่มีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีขึ้นไป	- แบบขอเบิกเงินบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ.๓) กรณีผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๑) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๒) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - หลักฐานการขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ	๑ วัน
๒. ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานต่างๆ และจัดทำแบบขอรับเงินเพิ่มเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ บำนาญพิเศษ บำเหน็จตกทอดข้าราชการและลูกจ้าง (แบบ ๕๓๑๖)	- ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของหลักฐานต่างๆ กรณีไม่ถูกต้อง แจ้งหน่วยงานต้นสังกัดแก้ไขและให้ส่งหลักฐานเพิ่มเติม - จัดทำหนังสือขอรับเงินเพิ่ม (แบบ ๕๓๑๖) - จัดทำหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓/ แบบ สรจ. ๓.๑/ แบบ สรจ. ๓.๒) - เสนออธิบดีพิจารณาลงนาม	- แบบขอเบิกเงินบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ.๓) กรณีผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๑) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๒) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - หลักฐานการขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ	๒ วัน
๓. อธิบดีพิจารณาลงนาม	- อธิบดีลงนาม (รองอธิบดีที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการแทนอธิบดี)	- แบบขอรับเงินเพิ่มเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ บำนาญพิเศษ บำเหน็จตกทอดข้าราชการและลูกจ้าง (แบบ ๕๓๑๖) - แบบขอเบิกเงินบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ.๓) กรณีผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี	

ขั้นตอน	กิจกรรม	หลักฐาน	ระยะเวลา การดำเนินการ
		- แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๑) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๒) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน - หลักฐานการขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ	
๔. จัดส่งเอกสารไปยังกรมบัญชีกลาง/คลังเขต และบันทึกข้อมูลลงในระบบ e-pension	- ส่งแบบขอรับเงินเพิ่มพร้อมหลักฐานไปกรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังเขต - บันทึกข้อมูลลงในระบบบำเหน็จบำนาญ (e - pension) ของกรมบัญชีกลาง	- แบบขอรับเงินเพิ่ม (แบบ ๕๓๑๖) - แบบ สรจ. ๓/ แบบ สรจ. ๓.๑ / แบบ สรจ. ๓.๒ - หลักฐานประกอบการขอรับ	๑ วัน
๕. กรมบัญชีกลาง/คลังเขต ตรวจสอบความถูกต้องของอนุมัติการส่งจ่าย	- กรมบัญชีกลาง / สำนักงานคลังเขต ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลหลังจากที่ส่งเรื่องให้กรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังเขตแล้วประมาณ ๒ – ๓ สัปดาห์ - กรณีมีข้อผิดพลาด กรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังเขตเรื่องกลับมาในระบบ ดำเนินการแก้ไขส่งใหม่ - กรณีไม่มีข้อผิดพลาด อนุมัติส่งจ่าย	- สำเนารายละเอียดแบบขอรับจากระบบ e-pension	
๖. พิมพ์หนังสือส่งจ่าย	- พิมพ์สำเนารายละเอียดแบบขอรับ จากในระบบ e-pension เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ	- หนังสือส่งจ่ายบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม	๑ วัน
๗. ส่งเก็บเรื่อง	- นำหนังสือส่งจ่ายจากระบบรวมเรื่องเดิม และจัดเก็บเรื่อง		๑ วัน

๔. แบบฟอร์ม (Form)

- แบบขอรับเงินเพิ่มเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ บำนาญพิเศษ บำเหน็จตกทอดข้าราชการและลูกจ้าง (แบบ ๕๓๑๖)
- หนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓)
- หนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๑) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ไม่มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน
- หนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ (แบบ สรจ. ๓.๒) กรณีผู้รับบำนาญที่มีอายุ ๗๐ ปี ขึ้นไป มีหนี้บำเหน็จค้ำประกัน

๕. เอกสารอ้างอิง (Reference Document)

- พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการขอรับและการจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗
- กฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๖๒

๖. เอกสารบันทึก (Record)

ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ การจัดเก็บ	สถานที่จัดเก็บเอกสาร	ระยะเวลา การจัดเก็บ	วิธีการจัดเก็บ
แฟ้มบำเหน็จดำรงชีพ	เจ้าหน้าที่กลุ่มทะเบียน ประวัติและบำเหน็จ ความชอบที่ได้รับ มอบหมาย	กลุ่มทะเบียนประวัติ และบำเหน็จ ความชอบ	ตามระเบียบงาน สารบรรณ	เรียงตามรายชื่อ ผู้ขอรับบำเหน็จ บำนาญ